

بسم الله الرحمن الرحيم

عملکرد کارگروه اخلاق، سلامت معنوی و تعهد حرفه ای در آموزش علوم پزشکی در کلان منطقه ده آمایشی

گزارش فصل پاییز 1401

با عرض سلام و ادب و احترام

با صلوات بر محمد وال محمد احتراماً به پیوست گزارش عملکرد کارگروه اخلاق، سلامت معنوی و تعهد حرفه ای در آموزش علوم پزشکی در کلان منطقه ده آمایشی در فصل پاییز 1401 تقدیم می شود. لازم به ذکر است که دانشگاه علوم پزشکی هماهنگی فعالیتهای این حوزه را در کلان منطقه ده آمایشی بر عهده دارد

1- ساختار و تشکیلات:

1-1 مشخصات اعضای کارگروه کارگروه "اخلاق، سلامت معنوی و تعهد حرفه ای در آموزش علوم پزشکی" کلان منطقه ده آمایشی

ردیف	نام و نام خانوادگی	دانشگاه منطقه	سمت رئیس/دبیر/عضو	رشته تحصیلی	مرتبۀ علمی	شماره تماس	ایمیل
1	دکتر حسن ابولقاسمی	بقیه الله (عج)	رئیس کارگروه	فوق تخصص خون و سرطان	استاد		
2	دکتر مینو اسدزندی	بقیه الله (عج)	دبیر کارگروه	مدیریت تحقیقات علوم پزشکی	استادیار	0912376906 4	mazandi498@gmail.com
3	دکتر امیراحمد شجاعی	تهران	عضو	اخلاق پزشکی	استادیار	0913142286 8	dramirahmadsh@yahoo.com
4	دکتر صادق فنایی	ارثش	عضو	پزشک عمومی	غیر هیئت علمی	0912395434 0	Sadeghfanaei1363@gmail.com
5	دکتر علی خاجی	توانبخشی	عضو	دکترای اخلاق پزشکی	استادیار	0912616970 7	jkhaji@yahoo.com
6	دکتر لیلا افشار	بهشتی	عضو	دکترای اخلاق پزشکی	دانشیار	0912319368 1	lafshar@gmail.com
7	دکتر شیوا خالق پرست	رجایی	عضو	دکترای پرستاری	استادیار	0912385933 5	sh_khaleghparast@yahoo.com
8	دکتر شهیده جهانیان سادات محله	مدرس	عضو	دکترای تخصصی مامایی و بهداشت باروری	استادیار	0912820366 1	Shahideh.jahanian@modares.ac.ir
9	دکتر لطفعلی جباری	شاهد	عضو	دکترای تخصصی مدیریت آموزشی	غیر هیئت علمی	0912658638 9	lajabary2005@gmail.com
10	دکتر مینا فروزنده	ایران	عضو	اخلاق پزشکی	استادیار	0912425557 4	foroozandeh.m@gmail.com
11	دکتر نادره معماریان	ایران	عضو	پزشکی اجتماعی	دانشیار	0912386896 6	naderememaryan@yahoo.com

12	دکتر فاطمه دوامی	پاستور	عضو			
13	دکتر غریب کریمی	انتقال خون	عضو	متخصص عفونی	دانشیار	0912208008 6
						g.karimi@ibto.ir

1-2 مشخصات کار گروه سلامت معنوی دانشگاه بقیه الله

ردیف	نام و نام خانوادگی	دانشگاه منطقه	سمت رئیس/دبیر/عضو	رشته تحصیلی	مرتبه علمی	شماره تماس	ایمیل
1	دکتر حسن ابولقاسمی	بقیه الله (عج)	رئیس کارگروه	فوق تخصص خون و سرطان	استاد		
2	دکتر مینو اسدزندی	بقیه الله (عج)	دبیر کارگروه	مدیریت تحقیقات علوم پزشکی	استادیار	0912376906 4	mazandi498@gmail.com
3	دکتر خدابخش احمدی	بقیه الله (عج)	عضو				
4	دکتر علی فتحی اشتیانی	بقیه الله (عج)	عضو				
5	دکتر ابوالفضل خوشی	بقیه الله (عج)	عضو				
6	دکتر عبدالرئوف ادیب زاده	بقیه الله (عج)	عضو				
7	دکتر سید مرتضی حسینی	بقیه الله (عج)	عضو				
8	دکتر شمس کوشگی	بقیه الله (عج)	عضو				
9	مهندس ثمری	بقیه الله (عج)	عضو				
10		بقیه الله (عج)	عضو				
11	حجت الاسلام والمسلمین ابراهیمی	بقیه الله (عج)	عضو				
12	حجت الاسلام والمسلمین یوسفی	بقیه الله (عج)	عضو				

2- جلسات و مصوبات :

جلسات کارگروه به شکل منظم در روزهای دوشنبه هر دو هفته یکبار از ساعت 8-9/30 به شکل حضوری و مجازی در سالن شهید چمران در طبقه پنجم ساختمان فرماندهی دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله برگزار شده و ادامه خواهد یافت .

1-2 تعداد جلسات : شش جلسه

2-2 اهم مصوبات

1-2-2-2- تصویب اهداف کار گروه در راستای اجرای بندهای مرتبط از سیاستهای کلی سلامت ابلاغی مقام معظم رهبری در سال 1392 به شرح ذیل :

"این کارگروه در نظر دارد با مشارکت خبرگان دانشگاه های کلان منطقه ده امایشی، جهت افزایش کارایی و اثربخشی برنامه های آموزش اخلاق، سلامت معنوی و تعهد حرفه ای در آموزش رشته های مختلف علوم سلامت از طریق اجرای بندهایی از سیاستهای کلی سلامت ابلاغی در 18 فروردین 1393 مقام معظم رهبری متناسب با بند یک اصل ۱۱۰ قانون اساسی که به رؤسای قوای سه گانه و رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام ابلاغ شده، مشارکت فعال داشته باشد

بند 1- ارائه خدمات آموزشی، پژوهشی، بهداشتی، درمانی و توانبخشی سلامت مبتنی بر اصول و ارزش های انسانی- اسلامی و نهادینه سازی آن در جامعه.
۱-۱- ارتقاء نظام انتخاب، ارزشیابی و تعلیم و تربیت اساتید و دانشجویان و مدیران و تحول در محیط های علمی و دانشگاهی متناسب با ارزش های اسلامی، اخلاق پزشکی و آداب حرفه ای.
۱-۲- آگاه سازی مردم از حقوق و مسؤولیت های اجتماعی خود و استفاده از ظرفیت محیط های ارائه مراقبت های سلامت برای رشد معنویت و اخلاق اسلامی در جامعه.

بند 2- تحقق رویکرد سلامت همه جانبه و انسان سالم در همه قوانین، سیاست های اجرایی و مقررات با رعایت:

۱-۲- اولویت پیشگیری بر درمان.
۲-۲- روزآمد نمودن برنامه های بهداشتی و درمانی.
۳-۲- کاهش مخاطرات و آلودگی های تهدید کننده سلامت (معنوی) مبتنی بر شواهد معتبر علمی.
۴-۲- تهیه پیوست سلامت برای طرح های کلان توسعه ای.
۵-۲- ارتقاء شاخص های سلامت برای دستیابی به جایگاه اول در منطقه آسیای جنوب غربی.
۶-۲- اصلاح و تکمیل نظام های پایش، نظارت و ارزیابی برای صیانت قانونمند از حقوق مردم و بیماران و اجرای صحیح سیاست های کلی.

بند 3- ارتقاء سلامت روانی جامعه با ترویج سبک زندگی اسلامی - ایرانی، تحکیم بنیان خانواده، رفع موانع تنش آفرین در زندگی فردی و اجتماعی، ترویج آموزش های اخلاقی و معنوی و ارتقاء شاخص های سلامت روانی.

بند 8- افزایش و بهبود کیفیت و ایمنی خدمات و مراقبت های جامع و یکپارچه سلامت با محوریت عدالت و تأکید بر پاسخگویی، اطلاع رسانی شفاف، اثربخشی، کارایی و بهره وری در قالب شبکه بهداشتی و درمانی منطبق بر نظام سطح بندی و ارجاع از طریق:

۱-۸- ترویج تصمیم گیری و اقدام مبتنی بر یافته های متقن و علمی در مراقبت های سلامت، آموزش و خدمات با تدوین استانداردها و راهنماها، ارزیابی فناوری های سلامت، استقرار نظام سطح بندی با اولویت خدمات ارتقاء سلامت و پیشگیری و ادغام آن ها در نظام آموزش علوم پزشکی.
۲-۸- افزایش کیفیت و ایمنی خدمات و مراقبت های سلامت با استقرار و ترویج نظام حاکمیت بالینی و تعیین استانداردها.
۳-۸- تدوین برنامه جامع مراقبتی، حمایتی برای جانبازان و جامعه معلولان کشور با هدف ارتقاء سلامت و توانمندسازی آنان.

بند 11- افزایش آگاهی، مسؤولیت پذیری، توانمندی و مشارکت ساختارمند و فعالانه فرد، خانواده و جامعه در تأمین، حفظ و ارتقاء سلامت با استفاده از ظرفیت نهادها و سازمان های فرهنگی، آموزشی و رسانه ای کشور تحت نظارت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
بند 13- توسعه کیفی و کمی نظام آموزش علوم پزشکی به صورت هدفمند، سلامت محور، مبتنی بر نیازهای جامعه، پاسخگو و عادلانه و با تربیت نیروی انسانی کارآمد، متعهد به اخلاق اسلامی حرفه ای و دارای مهارت و شایستگی های متناسب با نیازهای مناطق مختلف کشور
بند 14- تحول راهبردی پژوهش علوم پزشکی با رویکرد نظام نوآوری و برنامه ریزی برای دستیابی به مرجعیت علمی در علوم، فنون و ارائه خدمات پزشکی و تبدیل ایران به قطب پزشکی منطقه آسیای جنوب غربی و جهان اسلام.

2-2-2- معادل سازی عملکرد اعضای کار گروه:

➤ فعالیت اعضای کارگروه بسته به میزان مشارکت در اجرای برنامه ها و تاثیر گذاری اقدامات آنها بین 1 تا 3 واحد آموزشی معادل سازی می شود.
➤ ساعت حضور اعضا در جلسات محاسبه شده و گواهی داده می شود. محاسبه ساعت حضور در ارتقای اعضای هیات علمی مشابهن ساعت حضور در شوراهای وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خواهد بود

2-2-3- تعامل و همکاری با دبیرخانه برنامه جامع عدالت، تعالی و بهره وری آموزش پزشکی، تعامل و همکاری با کارگروه تخصصی کشوری

برنامه ها و اقدامات :

3-1 برنامه عملیاتی کلان منطقه در سال 1401 (اهم اقدامات انجام شده در راستای تدوین برنامه برای اندازه گیری و ارتقای شاخصهای کشوری مصوب و اجرای مصوبات و برنامه ها)

- 1- برگزاری جلسات منظم مشاوره ای با حضور نمایندگان دانشگاه های کلان منطقه به عنوان اعضای کارگروه
- 2- عقد تفاهم نامه مشترک جهت اجرای برنامه های مرتبط با کارگروه مذکور
- 3- دریافت نظر خبرگان عضو کار گروه درباره برنامه های پیشنهادی دانشگاه خود با توجه به ظرفیتهای موجود ایشان در کلان منطقه ده برای کوتاه مدت (نیمه دوم سال 1401) و میان مدت و درازمدت
- 4- مشارکت خبرگان در اعتبارسنجی
 - ❖ استانداردهای ارائه خدمات سلامت معنوی در مراکز ارائه مراقبتهای سلامت
 - ❖ استانداردهای آموزش سلامت معنوی در مراکز دانشگاهی
- 5- دریافت نظر خبرگان درباره نحوه ورود آموزش مبتنی بر شایستگی سلامت معنوی به کوریکولوم آموزشی دانشجویان علوم سلامت بدون اضافه شدن واحد درسی (ادغام در دل دروس موجود) در جلسه خبرگان به میزبانی دانشگاه بقیه الله
- 6- مشارکت در اجرای همایش ها، کارگاه ها، وینارهای آموزشی برای اعضای هیات علمی و دانشجویان به تفکیک نیازهای هر گروه
- 7- مشارکت برای اجرای طرح های تحقیقاتی و پایان نامه های مشترک (بین دانشگاهی) در حوزه کارگروه
- 8- مشارکت و همکاری فعالان در فضای مجازی (اعم از اساتید ودانشجویان) برای تهیه مطالب مرتبط و انتشار آنها در فضای مجازی
- 9- همکاری اساتید و خبرگان دانشگاه های کلان منطقه برای تهیه بسته های خدمتی سلامت معنوی برای خانواده ها
- 10- دعوت از اساتید صاحب نظر دانشگاه های کلان منطقه برای مشارکت در اجرای کرسی های علمی مرتبط با کارگروه
 - ❖ - شرکت غعال اساتید صاحب نظر در کرسی های علمی نظریه پردازی، نقد و مناظره علمی شورای عالی انقلاب فرهنگی با تولیت کمیته دستگاہی دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله
 - ❖ - برگزاری کرسی های ترویجی در حوزه دانش سلامت معنوی، اخلاق و تعهد حرفه ای بر اساس دستور العمل شورای عالی انقلاب فرهنگی توسط نخبگان این حوزه
- 11- جلب مشارکت و همکاری روسای بیمارستانهای آموزشی کلان منطقه برای اجرای برنامه های ضمن خدمت برای کارکنان نظام سلامت جهت توانمندسازی خود مراقبتی معنوی و نحوه ارائه خدمات سلامت معنوی در بالین
 - ❖ برنامه توانمندسازی خود مراقبتی معنوی ویژه کارکنان نظام سلامت
 - ❖ دوره آموزشی نحوه اجرای مشاوره/ مراقبت معنوی مبتنی بر مدل قلب سلیم برای کارکنان نظام سلامت (دیگر مراقبتی)
- 12- تهیه بانک اطلاعاتی سلامت معنوی، اخلاق و تعهد حرفه ای در کلان منطقه ده با گرد اوری تمام فعالیتهای در این حوزه در قالب (کتاب، نرم افزار آموزشی، مقاله، بسته خدمتی، برنامه های شبکه اجتماعی)
- 13- میزبانی برای اجرای همایش سلامت معنوی از تئوری تا عمل (آموزش و خدمات مبتنی بر شایستگی)
- 14- اجرای برنامه های آموزشی در قالب دوره توانمندسازی برای دانشجویان واساتید علاقه مند در دانشگاه های کلان منطقه
 - ❖ دوره منتورینگ معنوی ویژه اساتید هیات علمی و کارکنان
 - ❖ دوره ایفای نقش حرفه ای در جایگاه منتور ویژه دانشجویان
 - ❖ برگزاری دوره های اردوی جهادی و سازندگی دانشجویی برای خدمتگزاری به مناطق محروم
 - ❖ برگزاری وینارها و کرسی های آزاد اندیشی دانشجویی درباره علل گرایش به معنویت های فرا دینی و سکولار، پیامدهای کاربرد آنها در بین مسلمانان ایران

❖ کنترل و نظارت بر عملکرد حرفه ای اساتید راهنما و مشاوران تحصیلی دانشجویان در توانمندسازی معنوی دانشجویان
15- مشارکت و همکاری فعالان در فضای مجازی (اعم از اساتید و دانشجویان) برای تهیه و انتشار مطالب مرتبط با تعمیق معنویت و اخلاق در جامعه

3-2 برنامه عملیاتی کار گروه های دانشگاهی در سال 1401 (اهم اقدامات انجام شده در راستای اجرای مصوبات و برنامه ها)

- 1- تعیین برنامه عملیاتی و نقشه راه کار گروه (در دست اجرا)
- 2- اضافه شدن میزان رضایت گیرندگان خدمت در شاخص های کلیدی در حوزه تخصصی
- 3- تعیین شیوه نظارت بر عملکرد کار گروه های متناظر در دانشگاه های کلان منطقه
- 4- برنامه عملیاتی و اجرایی بر اساس راهکارها و به منظور تحقق اهداف کار گروه کشوری
- 5- تعیین نحوه ارزیابی و گزارش فعالیتهای کار گروه
- 6- دریافت لیست اسامی کار گروه متناظر در دانشگاه های کلان منطقه و نحوه مشارکت فعال تمام دانشگاه های کلان منطقه

4 اطلاع رسانی و اشتراک گذاری

- ♣ ارسال گزارش عملکرد و مصوبات به ذینفعان در قالب مکاتبات اداری از طریق ایمیل و اتوماسیون اداری
- ♣ انعکاس اخبار در وبسایت دانشگاه بقیه الله و در صفحه کار گروه سلامت معنوی
- ♣ ارائه گزارش در جلسات مدیران در محضر اساتید اقایان دکتر علامه و دکتر قنبری
- ♣ تهیه بولتنهای خبری به صورت چندرسانه ای و مکتوب (انجام نشده)

5 تجربیات و چالشها

اهم تجربیات و چالشهای کلان منطقه در مسیر پیشبرد اهداف برنامه و راهکارهای پیشنهادی و انتظارات برای تسهیل و تسریع اجرای برنامه

چالشهای احصاء شده در ارائه خدمات سلامت معنوی در ایران :

در حوزه تولید دانش :	
1. عدم نظارت فقهی بر تحقیقات سلامت معنوی در کمیته های اخلاق دانشگاه ها	
2. عدم توجه به تولید بسته های خدمتی متناسب با نیازهای معنوی افراد در طول عمر و در طیف سلامت و در تمام سطوح پیشگیری	
3. جدایی دانشگاه و حوزه، عدم آشنایی اساتید دانشگاه با روش تحقیق حوزه های علمیه و عدم استفاده از شواهد دینی معتبر جهت شناخت روح	
4. محدودیت تحقیقات بنیادی در زمینه نظریه پردازی و طراحی مدل مراقبت معنوی جامعه نگر	
5. تنزل مراقبت معنوی در حد مراقبتهای تسکینی برای رفع نیازهای معنوی بیماران بدحال یا محتضر بی توجهی به نیازهای معنوی افراد سالم جامعه خصوصا خانواده ها	
6. بی توجهی به ضرورت توانمندسازی خودمراقبتی معنوی افراد سالم و احاد جامعه در تمام سطوح پیشگیری	
در حوزه نشر دانش :	

<p>1. عدم تخصیص واحد درسی سلامت معنوی در دروس دانشجویان علوم سلامت ایران</p> <p>2. عدم آموزش شیوه انجام مراقبت معنوی به دانشجویان علوم سلامت</p> <p>3. معرفی خدمات سلامت معنوی به عنوان بخشی از مراقبت روانی - اجتماعی</p> <p>4. عدم توجه مراکز دانشگاهی به توانمندسازی خود مراقبتی معنوی دانشجویان توسط اساتید</p> <p>5. کمبود مطالب علمی در متون درسی دانشجویان علوم سلامت درباره بعد معنوی انسان</p> <p>6. تاکید کتب مرجع درسی، بر نیازهای جسمی و روانی بیماران نسبت به نیازهای معنوی.</p> <p>7. معرفی مراقبت معنوی در حد استفاده از روش‌های طب مکمل و طب تسکینی بدون توجه به تفاوت در مبانی آنها</p> <p>8. عدم اجرای استراتژی آموزش مبتنی بر شایستگی سلامت معنوی برای دانشجویان علوم سلامت ایران</p>
در حوزه کاربرد دانش :
<p>1-عدم وفاق ملی بر مفهوم قرانی سلامت معنوی (قلب سلیم)</p> <p>2-عدم توجه به پارادایم مدل‌های مراقبت معنوی جهانی و چارچوب پنداشتی آنها توسط محققان</p> <p>3-عدم وجود استانداردهای ارائه خدمات سلامت معنوی در سطح ملی توسط وزارت بهداشت -درمان و آموزش پزشکی</p> <p>4-عدم سنجش حداقل شایستگی ارائه کنندگان خدمات سلامت معنوی</p> <p>5-ارائه خدمات سلامت معنوی توسط افراد علاقه مند بدون داشتن مجوز رسمی- معتبر و گذراندن دوره های آموزشی</p> <p>6-نادیده گرفته شدن حیطه مراقبت معنوی، در تمام سطوح پیشگیری</p> <p>7-عدم آموزش روحانیون ایران درباره اصول و روشهای مراقبت و مشاوره معنوی</p> <p>8-بی توجهی به تاثیر سلامت معنوی بر سایر ابعاد سلامت در تمام سطوح پیشگیری</p> <p>9-ارجاع بیماران دچار دیسترسهای معنوی شدید به روانشناس بالینی یا روانپزشک</p> <p>10-ایجاد احساس ناراحتی در برخی از پزشکان و پرستاران برای انجام مراقبت معنوی</p> <p>11-ناشناخته ماندن اختلال دیسترس معنوی برای پزشکان و کارکنان نظام سلامت</p>

6 گزارش اقدامات و پیامدها

کارگروه اخلاق، سلامت معنوی و تعهد حرفه ای کلان منطقه ده امایشی دانشگاه مسئول کارگروه : دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله

شاخص ها	وزن	امتیاز شاخص در پایان سال 1400	اقدامات و برنامه ها در راستای ارتقای شاخص ها در سال 1401	امتیاز شاخصها در پایان سال 1401
درصد اعضای هیات علمی که در کارگاههای اخلاق، سلامت معنوی و تعهد حرفه ای شرکت کرده اند	20			
درصد گروههای آموزشی، دانشکده ها، مراکز آموزشی و یا مراکز آموزشی درمانی که دارای منشور اخلاقی هستند	10			
درصد مراکز آموزشی درمانی که دارای برنامه های آموزشی تعهد حرفه ای هستند	10			

			20	تعداد اعضای هیات علمی که در تولید محصولات آموزشی مرتبط با سلامت معنوی در جامعه شرکت کرده اند
			20	درصد دانشجویانی که در کارگاه ها و برنامه های آموزشی اخلاق، سلامت معنوی و تعهد حرفه ای شرکت کرده اند
			20	درصد پایان نامه و پژوهش هایی که در زمینه اخلاق، سلامت معنوی و تعهد حرفه ای ارائه می گردد
				مجموع امتیاز کارگروه